

Prostrkání
Prostrkání
Prostrkání
Prostrkání
P r o s t r k á n í

P|R|O|S|T|R|K|Á|N|Í
KERNINGOVÝ PÁR

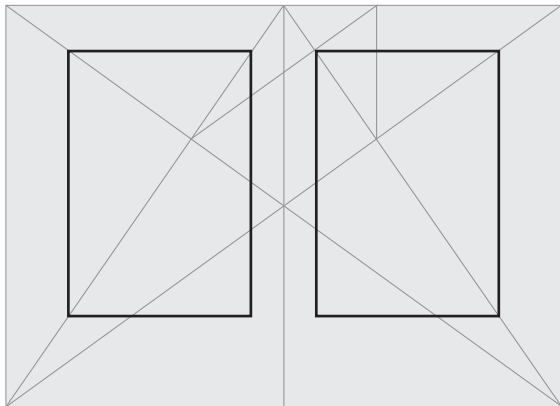
Nezaměňujte prostrkání
(zvětšení mezer
mezi písmeny v textu)
a kerning (řešení vzdálenosti
mezi konkrétními dvěma
znaky)

Proklad

- Proklad určuje vzdálenost mezi řádky.
  - Málo proložená sazba je příliš hustá a obtížně čitelná. Hrozí splynutí horních a dolních dotahů.
  - Hodně proložená sazba je velmi neskladná a přílišnou světlostí se může propadat vedle tmavých obrázků.
-

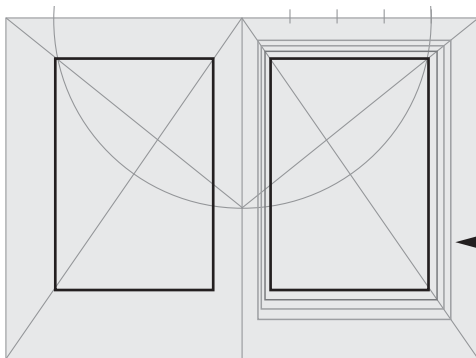
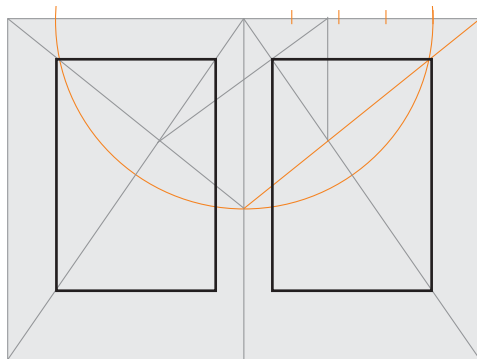
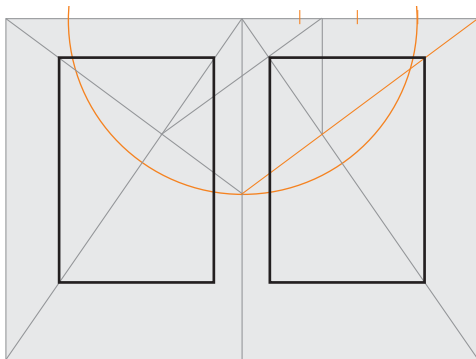
- Proklad určuje vzdálenost mezi řádky.
  - Málo proložená sazba je příliš hustá a obtížně čitelná. Hrozí splynutí horních a dolních dotahů.
  - Hodně proložená sazba je velmi neskladná a přílišnou světlostí se může propadat vedle tmavých obrázků.
-

- Proklad určuje vzdálenost mezi řádky.
- Málo proložená sazba je příliš hustá a obtížně čitelná. Hrozí splynutí horních a dolních dotahů.
- Hodně proložená sazba je velmi neskladná a přílišnou světlostí se může propadat vedle tmavých obrázků.

Zrcadlo sazby

- Zrcadlo sazby – prostor pro text a obrázky a jejich umístění ve formátu knihy.
- Vnímejte poměr zaplněné a prázdné plochy papíru.

Trochu jiná konstrukce: Užší rozměr stránky je rozdělený na 4 nebo 5 dílků a vzdálenost předposledního dílku přenesena na delší stranu papíru. Zbytek konstrukce je stejný, jako na předcházejícím obr.

← Pokud potřebujeme zmenšit okraje, pak můžeme zrcadlo plynule zvětšovat, nebo zvolit vlnití jiné výtvarné řešení (např. horní okraj větší než dolní).

do bloku

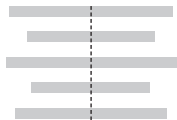
levý praporek

pravý praporek

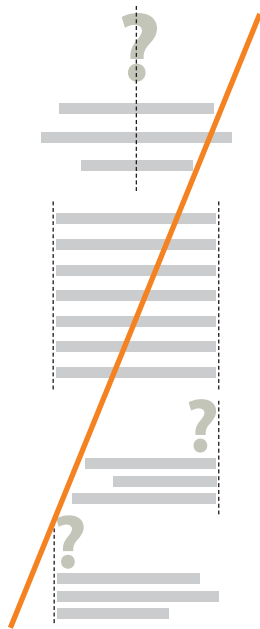
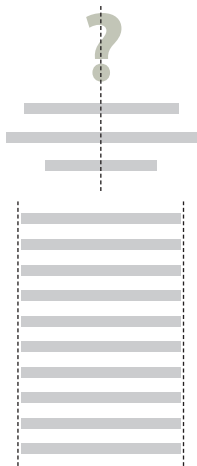
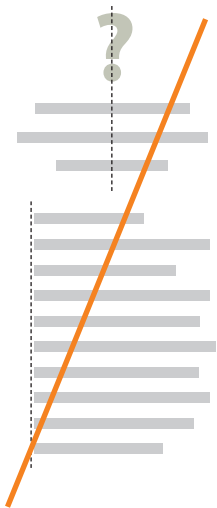

na osu

Zarovnání textu

- Zarovnání volte podle typu textu (beletrie, báseň, výčet informací apod.).
- Při zarovnání do bloku je nutné připustit dělení slov na koncích řádků nebo vzniknou tzv. řeky a díry v sazbě.
- Změna zarovnění může mít i své praktické důvody: úzký sloupec nelze sázet do bloku – vzniknou díry v sazbě a nepomůže ani časté (a nepěkné) dělení slov. Pomůže zarovnění na praporek.
- Nevhodná je kombinace mnoha druhů zarovnění, zaručeně vznikne nepřehledný chaos.
- Při volbě zarovnění se dívejte nejen na tvar textu, ale také na **tvar bílého prostoru kolem textu**.

- Raději nekombinujte zarovnání na osu a na praporek.
- Bezproblémová je kombinace zarovnání na praporek a do bloku nebo na osu a do bloku.

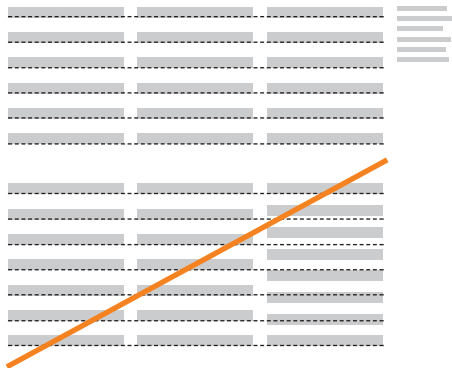
Vícesloupcová sazba

Obvykle se obrázky zarovnávají na vodítka sloupců.

Šířka sloupce musí umožňovat pohodlné čtení a vyrovnanou sazbu bez děr a častého dělení slov.

Vícesloupcová sazba

Rejstřík – účaří řádků na stránce (ale i při průsvitu stránky) musí být zarovnaná.

Rozhození rejstříku by neměly způsobit ani do textu vložené titulky a obrázky.

Jiný proklad bývá např. u drobných marginálních poznámek, pak nemusí vázat na účaří hlavního textu).

ZADÁNÍ: Doneste si staré časopisy a noviny.

Přemýšlejte, stříhejte, lepte na tvrdý papír a vytvořte tak 2 dvojlisty časopisu formátu A4 nebo jiného podobně velkého formátu.

Literatura:

BERAN, Vladimír & kolektiv: *Aktualizovaný typografický manuál*. Kafka design, Praha, 2005; 180 str.

BLAŽEJ, Bohuslav: *Grafická úprava tiskovin*.
Státní pedagogické nakladatelství Praha, Praha, 1990; 192 str.

BLAŽEK, Filip – KOČIČKA, Pavel: *Praktická typografie*. Druhé vydání.
Computer press, Brno, 2004; 288 str.

HLAVSA, Oldřich: *Typografická písma latinková*.
Státní nakladatelství technické literatury, Praha, 1960; 494 str.

MUZIKA, František: *Krásné písmo ve vývoji latinky I, II*.
Státní nakladatelství krásné literatury a umění, Praha, 1963; 680 + 668 str.

PECINA, Martin: *Knihy a typografie*. Druhé vydání. Host, Brno, 2012; 312 str.

SAMARA, Timothy: *Grafický design. Základní pravidla a způsoby jejich porušování*.
Slovart, Praha, 2008; 272 str.

ŠTORM, František: *Eseje o typografii*. Revolver revue, Praha, 2008; 160 str.

PECINA, Martin: *Typomil.com*. [15. dubna 2013], <http://typomil.com/>.